

نه فقط در حرف که با تلاش و حرکت مسئولین و دولتمردان، باید امید به آینده را در دل جوانان
زیاد کرد و جلوی کسانی که برای ناامید کردن جوانان می کوشند، بایستیم. (۱۳۹۹/۱۰/۱۹)

www.basirat.ir

▼ حرف روز سرمایه اجتماعی راهبردی نظام

بیانات مقام معظم رهبری در جمع مردم قم به مناسبت سالروز
حادثه ۱۹ دی حاوی نکات مهم و راهبردی است که بیان کننده
ماهیت و منطق حرکت مردم و سرمایه اجتماعی نظام اسلامی
است. سرمایه اجتماعی میراثی تاریخی است که از طریق تشویق
افراد به «همکاری» و «مشارکت» در تعاملات اجتماعی، قادر
است به حل میزان بیشتری از معضلات موجود در آن اجتماع
فاتح آید و حرکت به سوی رشد و توسعه شتابان اقتصادی،
سیاسی، فرهنگی و ... را امکان پذیر سازد.

مقام معظم رهبری نقاط عطف ۱۵۰ سال اخیر را که مردم ایران
رقم زده اند، حاوی دو خصوصیت مهم معرفی نمودند: الف-
رهبری یک مرجع دینی، یک عالم دینی و عالم شجاع، مبارز و
سیاست شناس؛ در قضیه تنباکو، میرزای شیرازی؛ در مشروطه
مراجع نجفاند؛ در سیام تیر، مرحوم آیت الله کاشانی است؛ در
پانزدهم خرداد سال ۴۲، امام بزرگوار و برخی از بزرگان و علمای
دیگر هستند؛ و ... ب- غیرت دینی ممزوج با عقلانیت؛ در
حقیقت این غیرت دینی برخاسته از بصیرت و عقلانیت است که
می تواند موج آفرین باشد و محاسبات دشمن را برهم بزند. کما
اینکه در حوادث مختلف مانند سال آخر حکومت پهلوی، ۹ دی
۱۳۸۸، تشییع پیکر حاج قاسم و ... دشمن محاسباتی داشت که
حضور مردم آن ها را ناکام گذاشت.

رهبر معظم انقلاب راهکار حفظ این سرمایه اجتماعی را در توجه
به چند نکته مهم و ضروری می داند: ۱- حفظ غیرت دینی؛
«عامل نجات کشور در بزنگاه های مختلف، غیرت دینی ملت
ایران بوده. غیرت دینی است که تهدیدها را به فرصت تبدیل
می کند». ۲- حفظ حساسیت مردم نسبت به مسائل اساسی
انقلاب با وجود تلاش دشمن برای کاستن از این حساسیت؛ ۳-
حفظ وحدت؛ ملتی که مأمور به حساس بودن بر مسائل اساسی
انقلاب اسلامی است، می بایست وحدت را سرلوحه داشته باشد.
۴- تقویت امید و چشم انداز به آینده.

نکته راهبردی: یکی از خصوصیات منحصربه فرد جمهوری
اسلامی ایران، سرمایه اجتماعی راهبردی است که در هر زمان
که نیاز بوده، با وجود توطئه دشمن و چالش های داخلی، به
میدان آمده است؛ بنابراین حفظ و تقویت این سرمایه اجتماعی،
امری لازم و ضروری به شمار می آید. وظیفه ای که مقام معظم
رهبری فرمودند علاوه بر حاکمیت، بر دوش «اهل فکر، اهل قلم،
اهل بیان، اهل فعالیت های گوناگون اجتماعی، اهل فعالیت در
فضای مجازی» می باشد. (نویسنده: مصطفی برزکار)

▼ گزارش روز

نزاع غرب با شرق در قزاقستان

یک هفته ای است که اعتراض های خیابانی با ماهیت اغتشاش گونه در خیابان های قزاقستان
در جریان است. علت اصلی شروع این اعتراض ها، گران شدن ۳۰ درصدی سوخت در این
کشور بود که با وجود کاهش مجدد آن، همچنان درگیری ها ادامه دارد. در رابطه با تحولات
کنونی این کشور و دلایل تشدید این اعتراض ها ذکر نکات ذیل قابل تأمل است.

گزاره های خبری: ۱- قزاقستان جزو پهناورترین کشورهای آسیای میانه از نظر وسعت جغرافیایی
است. این کشور از نظر منابع معدنی همچون اورانیوم و فسفات، بسیار غنی است و از نظر ژئوپلیتیکی
به عنوان قلب آسیای میانه شناخته می شود که با توجه به قرار گرفتن آن در کریدور «یک کمربند
یک جاده»، اهمیت بسزایی برای چین و همچنین روسیه دارد. ۲- قزاقستان از نظر میزان ذخایر نفت
در رده دوازدهم دنیا قرار دارد. ۳- مهم ترین پایگاه فضایی دنیا با نام رایگان در ور قزاقستان قرار دارد
که این پایگاه در اجاره روسیه است و کشورهایی همچون آمریکا برای پرتاب فضاپیما باید موافقت
روسیه را به دست آورند. ۴- قزاقستان با توجه به منابع معدنی مختلف به ویژه اورانیوم، سوخت
بسیاری از نیروگاه های اتمی کشورهای پیشرفته همچون فرانسه و آمریکا را تأمین می کند؛ به گونه ای
که ۲۲ درصد از سوخت نیروگاه های اتمی آمریکا توسط قزاقستان تأمین می شود. ۴- از نظر سیاسی
این کشور همچنان وابستگی خود را به روسیه حفظ کرده و نظریات با گرایش های شرق گرایانه که
از سال ۱۹۹۱ تا سال ۲۰۱۹ میلادی رئیس جمهور این کشور بود و بعد از آن نیز با برگزاری انتخابات
زود هنگام، توکایوف، رئیس سنای قزاقستان و از وفادارترین افراد نظریات به سمت رئیس جمهوری
این کشور رسید؛ اما خود نظریات همچنان ریاست شورای امنیت قزاقستان را بر عهده دارد.

گزاره های تحلیلی: ۱- صرف نظر از اهمیت ژئوپلیتیک قزاقستان، این کشور از نظر امنیتی
برای چین و روسیه بسیار مهم است. همان گونه که طی چند وقت اخیر نیز مشاهده شده
حوزه هایی که چین و روسیه در آن تأثیرگذاری امنیتی دارند، فعال شده اند. این روند در
افغانستان و اکنون در قزاقستان نیز مشاهده می شود. تکرار حوزه های امنیتی و درگیر شدن در
منازعات منطقه ای پیرامونی، راه حلی برای ایجاد چالش های امنیتی در این کشورها است تا از
این طریق، چالش های اقتصادی نیز برای این کشورها ایجاد شود. ۲- با توجه به گرایش های
سلفی- تکفیری در مناطق شرقی قزاقستان و حمایت برخی کشورها از این گروه ها، بسیاری
منزعه کنونی را طراحی غرب برای به چالش کشیدن روسیه و کشورهای خارج نزدیک آن
می دانند. بسیاری معتقدند که با توجه به تحولات کنونی قزاقستان، غرب مترصد ایجاد بحران
در کشورهای پیرامونی روسیه برای ایجاد هزینه برای مسکو و گرفتن امتیاز از آن است.
بسیاری پرونده اوکراین و تنش های اخیر روسیه و آمریکا را در این مسئله دخیل می دانند.
در مجموع می توان گفت یک منازعه گفتگومانی بین شرق و غرب با محوریت روسیه و آمریکا در
جریان است که غرب با ورود غیرمستقیم در خارج نزدیک روسیه، قصد تعادل در پرونده های
مورد منازعه همچون اوکراین را دارد. (نویسنده: محمدرضا فرهادی)

▼ خبر ویژه

پیش بینی پیک جدید کرونا در ایران

«پیام طبرسی» در حاشیه پنجاه و ششمین جلسه کمیته علمی کشوری کرونا، اظهار داشت: «موارد
اومیکرون در تست های تشخیصی رو به افزایش است و با توجه به خصوصیات این سویه که تصاعدی
افزایش پیدا می کند، در دو تا سه هفته آینده ممکن است با پیک کرونا روبه رو شویم». رئیس بخش
عفونی بیمارستان مسیح دانشوری خاطرنشان کرد: «برای کاهش اثرات و مشکلات ناشی از پیک
جدید کرونا با اومیکرون، می توان سه کار اصلی انجام داد؛ یکی تشدید رعایت شیوه نامه ها و
پیشگیری از ابتلا به ویژه استفاده از ماسک و رعایت فاصله گذاری، دوم تزریق دوز سوم و سوم افزایش
قدرت تست های تشخیصی در کشور است.»

توصیه حاج قاسم به دولت روحانی: از این راه به جایی نمی‌رسید!

«امیرعلی حاجی‌زاده» فرمانده هوافضای سپاه در گفت‌وگو با کیهان به بیان اقدامات شهید سلیمانی و چرایی هراس دوچندان دشمن بعد از شهادت ایشان از راه و مکتب ایشان پرداخت و گفت: «جبهه استکبار، یعنی آمریکا، انگلیس، فرانسه، کشورهای مرتجع عرب و رژیم صهیونیستی نقشه‌های سنگینی برای منطقه کشیده بودند. هدف این‌ها این بود که می‌خواستند منطقه را تحت سیطره و سلطه خودشان در بیاورند و حاکمان منطقه را تضعیف یا از خود و یا نابود کنند؛ یعنی کشورهای بی‌سر، بی‌ارتش، بدون قوای نظامی و قدرت دفاعی درست کنند. در دهه اخیر ویروسی به نام ویروس گروه‌های تکفیری و داعش درست کردند. سردار سلیمانی فرمانده میدانی سپاه بود که نقشه این‌ها را نقش بر آب کرد». فرمانده نیروی هوافضای سپاه با اشاره به اینکه در برخی کشورها چون ندارند، قهرمانان افسانه‌ای درست می‌کنند؛ اما ما غرق در قهرمانان بزرگ هستیم، تصریح کرد: «آنچه من در صحبت‌ها و مسائلی که ذهن ایشان را مشغول کرده بود می‌دیدم، «مردم» بود. در مقطعی تصور ایشان این بود که از کار نظامی جدا شود، قبل از اینکه به سپاه قدس برود. او گفت اگر منطقه‌ای را به من بسپارند روی بحث آبادانی آن کار می‌کنم. از دولت بودجه هم نمی‌خواهم». سردار حاجی‌زاده همچنین درباره برخی ادعاها و اظهارات حاشیه‌ای بعد از شهادت حاج قاسم مثل موافقت ایشان با برجام گفت: «اگر واقعاً چنین بود، چرا آقای ظریف در آن فایل صوتی گفتند ایشان به مسئله دیپلماسی ضربه زده است؟! حاج قاسم مخالف دیپلماسی نبود. ایشان مخالف وابستگی و سازش بود و به دولت قبل می‌گفت از این راه به جایی نمی‌رسید».

دلایل سقوط آزاد دلار در بازار ایران

قیمت دلار از ۲۷ مهر سال گذشته که به ۳۲ هزار تومان رسید و بالاترین بهای دلار در ایران را ثبت کرد، وارد روند نزولی شد تا آنجا که ۱۵ اردیبهشت سال جاری به ۲۰ هزار و ۶۰۰ تومان رسید؛ پس از این تاریخ بود که دلار دوباره موج صعودی خود را آغاز کرد. این موج صعودی در آذرماه با رسیدن به ۳۱ هزار تومان به بیشترین میزان در یک سال اخیر رسید. روز شنبه نرخ دلار در صرافی‌های بانکی با ۱۰۱ تومان کاهش نسبت به روز کاری ماقبل (چهارشنبه ۱۵ دی‌ماه) ۲۶ هزار و ۸۸۹ تومان معامله شد. آخرین بار خردادماه امسال دلار در کانال ۲۶ هزار تومان قرار داشت. همچنین در صرافی‌های بانکی قیمت خرید هر دلار، روز شنبه ۲۶ هزار و ۳۵۶ تومان اعلام شد. علاوه بر این، بهای خرید دلار در بازار متشکل ارزی ۲۵ هزار و ۹۳۶ تومان و نرخ فروش آن ۲۶ هزار و ۱۷۲ تومان بود. همچنین در سامانه نیما در معاملات روز شنبه، حواله دلار به بهای ۲۴ هزار و ۹۲۸ تومان معامله شد. گفته می‌شود، عمده دلیل کاهش نرخ ارز در روزهای اخیر، تسهیل مرادوات ارزی و بازگشت ارز حاصل از صادرات به کشور بوده است. در کنار این عامل، اصلاح روند شرطی‌سازی شده دولت سابق از نتایج مذاکرات هسته‌ای بر اقتصاد کشور و قطع این حلقه اتصال نامیمون به‌عنوان یکی از سیاست‌های اعلامی دولت سیزدهم، یکی دیگر از دلایل کاهش نرخ ارز در بازار و نزدیک شدن آن به نرخ واقعی بوده است.

شرط و شروط دولت و مجلس برای حذف ارز ترجیحی

دیروز رئیس‌جمهور در دفاع از کلیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ در صحن علنی مجلس در خصوص حذف ارز ترجیحی گفت: «اگر ارز ترجیحی حذف شود حتماً حمایت از نیازمندان در دستور کار است. حذف ارز ترجیحی بدون در نظر نگرفتن سفره مردم اشتباه است». رئیس مجلس نیز در خصوص این موضوع پرچالش افزود: «مجلس دغدغه معیشت مردم را دارد و در لایحه بودجه ۱۴۰۱ این هماهنگی با دولت هست تا درباره مسئله ارز ترجیحی، به معیشت مردم با اولویت محرومان و مستضعفان توجه جدی شود». بر اساس اظهارات دو رئیس قوه، حذف ارز ترجیحی از بودجه ۱۴۰۱ مشروط به رفع نگرانی‌های جامعه از اثرات تورمی آن خواهد بود. در همین زمینه سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه تأکید کرد: «معنای حذف مشروط این است که دولت تضمین دهد که اقلام پرمصرف را با قیمت ثابت و بدون تغییر به دست مردم برساند و نرم‌افزار آن‌هم در کمیسیون تلفیق طراحی شده است. ما با پرداخت یارانه نقدی کور موافق نیستیم و در کمیسیون تلفیق هم بر این موضوع تأکید کرده‌ایم که یارانه حاصل از ارز ترجیحی به‌صورت هوشمند به دست مردم برساند».

◀ **توصیه‌های فرمانده برای سازندگان خانه‌های پاسداران / فرمانده کل سپاه در خصوص تأمین مسکن شخصی کارکنان سپاه در جلسه‌ای با حضور مسئولین بنیاد تعاون سپاه، به مسئولین و دست‌اندرکاران ساخت مسکن گوشزد کردند:** «در طراحی خانه‌های شخصی چهار رویکرد را داشته باشید: الف: توجه به فرهنگ ایرانی اسلامی؛ ب: طراحی مناسب؛ ج: زیبایی ساخت؛ د: پیش‌بینی فضای سبز و خدمات موردنیاز» سردار سلامی همچنین تأکید کرده‌اند: «توجه دست‌اندرکاران ساخت منازل شخصی کارکنان به صدقه جاری بودن امر تأمین مسکن و کار برای خدا بودن می‌بایست مدنظر باشد».

◀ **نقش روسیه در مذاکرات وین / «فؤاد ایزدی» کارشناس مسائل بین‌الملل در خصوص نقش روسیه در مذاکرات وین، گفت:** «روسیه نیز جزو اعضای ۴+۱ است و نماینده روسیه در مذاکرات بر اساس دستور مسکو، مواضع روسیه را اعلام می‌کند». این کارشناس مسائل بین‌الملل با تأکید بر اینکه طبیعی است رفتار پوتین با ۱۲ سال گذشته متفاوت باشد، گفت: «مواضع متفاوتی را در هفته‌های اخیر از روسیه شاهد بوده‌ایم. ما نمی‌توانیم روسیه و چین را با کشورهای غربی مقایسه کنیم؛ قطعاً مواضع این‌ها به ما نزدیک‌تر است. آن‌ها در گذشته چند مورد قطعنامه سازمان ملل علیه ایران را وتو کرده و بهتر عمل کرده‌اند».

◀ **نقش حاج قاسم در مسلح شدن نوار غزه / مسئول دفتر اطلاع‌رسانی کمیته‌های مقاومت فلسطین گفت:** «موقعیت و جایگاهی که امروز مقاومت دارد و توانسته است رژیم صهیونیستی را به چالش بکشد، مرهون تلاش‌های شهید حاج قاسم سلیمانی است. او کسی بود که از مقاومت فلسطین با انواع سلاح و امکانات حمایت کرد. شهید حاج قاسم کسی بود که تصمیم ورود موشک‌های فجر را به نوار غزه و فلسطین اتخاذ کرد. او کسی بود که تصمیم گرفت موشک کورنت وارد غزه شود که موجب تحقیر تانک‌ها و زره‌پوش‌های اسرائیلی شد تا به شکاری آسان برای مقاومت تبدیل شوند».

◀ **استفاده از ارزهای مجازی برای توسعه تجارت خارجی / رئیس سازمان توسعه تجارت از اتصال سامانه رمزارزها به سامانه‌هایی مانند سامانه جامع تجارت برای استفاده در تجارت بین‌الملل تا دو هفته آینده خبر داد و گفت:** «آنچه را که با بانک مرکزی به توافق رسیدیم استفاده از سامانه‌های بلاکچین و رمزارزها در فضای تجارت بین‌الملل است». وی با اشاره به این‌که استفاده از رمزارزها کارمزدی مانند انتقال ارز از طریق صرافی ندارد، گفت: «از آنجا که در بازار رمزارزها کار به‌صورت اعتباری انجام می‌شود، فعالان اقتصادی ما به راحتی می‌توانند از آن استفاده کنند و استفاده وسیع از آن باعث افزایش و جهش صادرات می‌شود».